

Oltalom és segítség: komplex képzési és foglalkoztatási program hajléktalan emberek számára

PÁLYÁZATI KIÍRÁS: **TÁMOP-1.4.1-11/2. KÖZÖSSÉGI FELADATOKHOZ KAPCSOLÓDÓ MUNKAERŐ-PIACI PROGRAMOK TÁMOGATÁSA – KÖZÉP-MAGYARORSZÁGI RÉGIÓ**
MEGÍTÉLT ÖSSZEG: **38 313 732 FT**
MEGVALÓSÍTÁS ÉVE: **2014**

Az Oltalom Karitatív Egyesület (OKE) és a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség általános célja – többek közt – a halmozottan hátrányos helyzetű emberek és a hajléktalan személyek társadalmi kirekesztődésének csökkentése, munkaerőpiaci helyzetük javítása, illetve adófizetői önellátásra való képességük növelése, valamint állami/önkormányzati, nonprofit szervezetek, egyházi intézmények és a közintézmények, képző intézmények, illetve a munkáltatók közötti partnerség kialakítása és megerősítése. Átfogó célkitűzésünk az aktív korú, nem foglalkoztatott emberek aktiválása, hatékonyságának javítása, társadalmi befogadásuk elősegítése. Az alábbiakban olvasható TÁMOP projektünk a fenti célok eléréséhez járult hozzá.

Projektünk célja az OKE ellátórendszerének szolgáltatásait igénybe vevő hajléktalan személyek készségeinek, képességeinek rehabilitációja, személyiség és kompetenciafejlesztése, valamint a piacképes szakma elsajátítása, támogatása révén társadalmi kirekesztődésük megszüntetése, munkaerőpiaci helyzetük javítása, továbbá a helyi szükségleteket kielégítő közösségi feladatellátásba való bevonásuk révén támogatott foglalkoztatásuk, amely kaput tár a nyílt munkaerőpiacon való tartós megkapaszkodásuk előtt is.

Konkrét célunk a projekt keretében:

A Budapest VIII. kerületében található Magdolnanegyedben és vonzáskörzetében élő halmozottan hátrányos helyzetű munkanélküli, hajléktalan emberek egyéni adottságokra és szükségletekre épülő, komplex, az élethosszig tartó tanulás képességének fejlesztése.

Az egész életen át tartó tanulás elve szerint ismereteik bővítése a formális keretek között elsajátított tudás mellett a non-formális és informális módon szerzett ismeretek nyújtása, valamint az egyéni életcélok megvalósítására való törekvés elősegítése. A napi rendszerességgel felügyelt tanulás – a szokatlan feltételek ellenére is – a résztvevőket folyamatos munkára ösztönözte, ami kialakította a tanuláshoz szükséges kompetenciákat. Programunk kiemelt területe a mentori tevékenység, amelynek iránya és célja csak komplex módon ragadható meg: nem szorítkozik csak és kizárólag a tananyaggal kapcsolatos kérdések megvitatására, hanem azon messze túlmutatva, az életvezetés egészére ható tanácsadásban, irányításban realizálódik. A mentorok (és az iskola mint munkakörnyezet) olyan mintát nyújtottak a résztvevőknek, amelyek egyszerre tették lehetővé a munkakultúra, a társadalmi kommunikációs és a tanulással összefüggő kompetenciák párhuzamos, de mégis egymásra és egymásba épülő elsajátítását.

Közvetlen célcsoportunk esetében céljaink:

- együttműködés kialakítása a támogató és egyéb partnerekkel,
- folyamatára kidolgozása, szolgáltatások egymásra épülésének meghatározása,
- szakmai team működtetése, a kiválasztás (előzetesen problémafa felállításával), diagnózis felállítása (szükség szerint „külső” szakértők bevonásával), problémafa és egyéni fejlesztési és szolgáltatási terv összeállítása (klienssel)
- esetmenedzserek általi nyomon követés.

Elsődleges cél tehát a munka világába történő reintegráció. Azt azonban tudomásul kellett vennünk, hogy nem mindenki, és főleg nem azonnal vagy direkt módon vezethető vissza a munkavégzésbe. Van, ahol a helyi munkaalkalom elégtelensége nehezíti a munkaerőpiaci reintegrációt. Ezekben az esetekben cél a társadalmi integráció erősítése, a pszichoszociális „szinten tartás” és/vagy az értelmes, közösségre is hasznos tevékenységek előmozdítása.

A kezdeti nehézségek legyőzését jelentős mértékben segítette az, hogy a programban részt vevők számára nyilvánvalóvá vált, hogy tevékenységük nemcsak önmagában értelmezhető cselekvés, vagyis hogy személy szerint iskolázott emberekké válnak, hanem az is, hogy tevékenységük a helyi közösség számára mintaként funkcionál, amelyet egyre többen – legyőzve a kezdeti irigységet – kívánnának követni. Ezzel lehet magyarázni azt, hogy a kezdeti szándék, a munkaalkalom és a tanulás lehetőség arra, hogy az egyéni életcéljukat elérjék, és ismét a társadalom hasznos, megbecsült tagjaivá váljanak.

A program keretében két – Országos Képzési Jegyzékben szereplő – szakma elsajátítását tűztük ki célul, 8 osztályos általános iskolai végzettségre alapozott szociális gondozó-ápoló, illetve érettségi bizonyítványra épülő szociális asszisztens képzés nyújtását, 12 fő egy éven át történő foglalkoztatásának elérését, illetve tartós munkában maradását.

Projektünket 2012. szeptember 3-án toborzással kezdtük. A megfelelő jelentkezők öt kulcskompetenciamérésen vettek részt. A kompetencia méréséhez a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet Módszertani útmutatója a bemeneti kompetenciák méréséhez című kiadványt használtuk. Fontosnak tartottuk, hogy ez mérhető formában és ne csak informális beszélgetések keretében jelenjen meg, hiszen így a képzőkben és a projektet vezetőikben is határozottabb kép tudott kialakulni a résztvevőkkel és céljaikkal kapcsolatosan, megfelelő alapot adott az elvárások és célok összehangolására. A kompetenciamérést, majd az adott egyéni kulcskompetenciafejlesztést képességfejlesztő tréningek követték. Ezt a blokkot elégedettségméréssel értékeltettük. Három hónapon át tartó alapos előképzés után kezdődött el az államilag elismert szakmák elsajátításának időszaka a Wesley János Lelkészképző Főiskola szervezésében és lebonyolításával. Személyre szabott tanulási, képzési terv alapján folyamatos mentori tevékenységgel, pszichológus segítségével, valamint Abraham Maslow motivációs rendszere alapján az egyéni szükségletek hierarchiájának figyelembevételével kezdtük meg a munkát. Biztosítottuk a tanulók fejlesztését, tanulmányaikban való haladásukat egyrészt egyéni konzultációk, másrészt csoportfoglalkozások keretében, párhuzamos kompetenciafejlesztéssel. „A piramis legalsó szintjén az alapvető élettani szükségletek, mint például az éhség, szomjúság stb. helyezkednek el, majd a piramis csúcsa felé haladva egyre magasabb rendű motívumokkal találkozunk.

Maslow szerint a piramis különböző szintjein található szükségletek csak akkor lépnek fel, ha az alattuk lévő szükségletek részben kielégítettek. Például a piramis második szintjén található biztonság iránti szükséglet csak akkor lép fel, ha az alsó szinten lévő fiziológiai szükséglet részben kielégített. A piramis csak az emberre jellemző szükségleteket is tartalmaz, ilyen a megbecsülés, a kognitív, az esztétikai és az önmegvalósítás szükséglete. Az önmegvalósítás alatt a bennünk lévő lehetőségek kiteljesedését érti. Ennek érdekében napi háromszori étkezést, tanulói segédleteket, képzési támogatást, utazási költségeket és az esetlegesen felmerülő egyéni igények kielégítését is biztosítottuk. Nagyon fontosnak tartjuk a motiváltság folyamatos fenntartását, növelését. A projekt eredményeképp az együttműködéstől azt vártuk el, hogy a kliensek:

- képzésben vegyenek részt,
- kompetenciafejlesztő munkában vegyenek részt,
- OKJs képzés keretében egyegy szakmát sajátítsanak el,
- aktív munkaerőpiaci programban vegyenek részt,
- munkába álljanak.

Eredményünk:

A projektben kitűzött célokat teljesítettük. A projektbe bevont személyek államilag elismert OKJs bizonyítványt szereztek. Munkába állításuk sikeres, valamennyi résztvevő az OKE és a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség intézményeiben helyezkedett el, részben szociális gondozóápoló, részben szociális asszisztensi munkakörben.

Távlati céljaink:

- a munkán keresztül történő beilleszkedés, a munkaerőpiacra való visszatérés ösztönzése,
- az életminőség romlásának megakadályozása,
- kapcsolathálón keresztül történő beilleszkedés ösztönzése:
 - a munkaerőpiacon hátrányos helyzetűek esetében társas kapcsolatok intenzitásának növelése, az izoláció oldása,
 - az önbizalom, önérvényesítőképeség erősítése,
 - pszichés támogatás.